

ARMATA (25) *sb f*

Pierwsze i trzecie a jasne, drugie pochylone, w tym á BielSpr (1), a : á BielKrom (1 : 1), GrabPospR (3 : 1).

*sg N armata (3). ◇ G armaty (4). ◇ D armacie (1). ◇ A armatę (3). ◇ I armatą (3). ◇ pl N armaty (1).
Sł stp brak, Cn notuje, Linde XVI – XVIII w.*

1. *Flota; classis Calep; castra navalia, classis Cn (14)* : Przyšły potym Luzytáńkie okręty do Kánonoru [...] máiąc dobrą ármátę przeciw pogánom *BielKron* 459v, 449; Francifkus Cardinal Weneckiey Armaty Hetman [...] íam práwie ich przewiošł w íwoichże okrętách *StryjKron* 602, 66 [2 r.], 121 [2 r.]; *SarnStat* 106.

Wyrażenia:»armata morska; morska armata« (1 : 1): Nauarchus – Hetman nad morską armatą. *Calep* 690a, 204a.

»armata wodna; wodna armata« (2 : 1): Bo íię do Włoch z Armatą wodną wten čás Baiazet gotował *StryjKron* 722, 41, 120.

»wielka armata«: [*Ingerus*] gdy z wielką Armatą ciągnął do Konstantinopolá wodną bitwą był porázon od Romaná Celárzá Konftantinopolskiego *StryjKron* 121.

2. *Rynsztunek wojenny, broń (8)* : *StryjKron* 787; Rozney ármaty żołnierz/ do potężnego boiu potrzebny *GrabPospR* Kv; Armátę zaś íwą y prochy każdy táki wypráwiony/ ktoryby nie zá robotniká wypráwiony był/ ále zá ítrzelcá/ wzięłby z íkárbu Krolá Ie° M. *GrabPospR* M4, Kv, L; *CzahTr* F4, H2; ktorzy [*wojska anjelskie*] poydą rozšzykowáni íáko do bitwy/ y na nieprzyiaćiele Páná íwego/ ze wšytkim ryłztunkiem/ y ármatą/ y broniámi/ y ogromnošcią woienną. *SkarKaz* 6a.

3. *Wojsko, zbrojni [armata Łac śr]*: Potzal bel Stanisław Karnkowśki Arcibiškup Gnieznienśky mowic przeciwko onei Armacie *PaprUp* H3.

4. *Rodzaj wozu wojennego używanego w starożytności (1)* : Bywały też wozy ízerokie o czterzech kołách rozmáite/ íedny falcáty/ drugie ármáty. *BielSpr* 61v.

5. *Strzelanina z jakiegokolwiek broni palnej (1)* :

Wyrażenie:»gęsta armata«: [*mury*] kul gęłty ármaty tam íię pod čás chronią. *CzahTr* H2.

Synonimy: 2. *armatura, broń, zbroja.*